

SPEIDER BLADET

NR. 1/2016 – 14. ÅRGANG. MEDLEMSBLAD FOR KFUK-KFUM-SPEIDERNE

Helt perfekt! Eller kanskje ikke...?

DET ER LOV å dumme seg ut. Det lov å bli sliten. Det er lov til å ikke alltid komme først. Det er lov å være litt møkkete. Du har lov til å ikke få til ting. Du har lov til å være lei deg i blant, og du har lov til å være glad. Alt trenger ikke å være perfekt hele tiden.

VI BOMBARDERES av reklamer som forteller oss at noe er perfekt og hvordan vi selv kan bli perfekte. Vi leser stadig vekk at dersom vi bare gjør sånn eller slik blir alt perfekt. Men livet er ikke helt perfekt hele tiden. Heldigvis.

ET ANNET ORD som kan brukes for perfekt er fullkomment. Er det et mål at vi skal være fullkomne hele tiden? Vi er jo bare mennesker, som stadig utvikler oss og lærer. Hvis vi allerede var fullkomne eller perfekte ville det jo ikke være noe vits å prøve nye ting, teste ut grensene våre eller lære av det vi gjør. Ganske kjedelig, eller hva?

VI MÅ IKKE ALLTID lykkes hundre prosent. Vi trenger ikke alltid å få til ting på første forsøket. Ikke på andre eller tredje forsøket heller. Men så, etter at vi prøvd, øvd, og prøvd igjen får vi det kanskje til. Jeg håper speideren er et sted der du føler du ikke trenger å være helt perfekt i alt.

DET ER EN AV GRUNNENE til at vi har patruljer. For at hver enkelt speider skal få bruke nettopp det de er gode på. Hver enkelt speider kan mye, og sammen kan vi veldig masse. Et av elementene i speidermetoden er å lære gjennom opplevelser og refleksjon. Og nettopp denne prosessen, med å gjøre ting, reflektere over hvordan vi gjør det og se resultatet av hva vi gjør, gir oss mulighet til å utvikle oss til å bli enda bedre, selv om det ikke er perfekt første gang.

I KFUK-KFUM-SPEIDERNE skal alle få mulighet til å prøve, feile og lykkes. Lykke til med å være litt mindre perfekt!

SPEIDERHILSEN
Ragnhild

SPEIDERBLADET

Nr. 1/2016

14. årgang
Medlemsblad for
Norges KFUK-KFUM-speidere

REDAKTØR: Ragnhild Erevik Fosse
ragnhild@kmspeider.no

REDAKSJONSKOMITÉ: Ragnhild Erevik
Fosse, Maria Gran, Kaja Marie Leversund,
Mari Tanke Andersen, Svein Olav Ekvik

UTGIVER:

Norges KFUK-KFUM-speidere
Postboks 6810 St. Olavs plass
0130 OSLO
Besøksadresse: Grubbegata 4, Oslo
Tlf: 22 99 15 50
post@kmspeider.no
kmspeider.no
facebook.com/kmspeider
ORG.NR: 971.274.018
BANKGIRO: 3000.16.88487

LANDSSJEF: Anders Østeby
GENERALSEKRETÆR: Heidi Furustøl
LAYOUT: Helene Moe Slinning
TRYKK: 07 Gruppen AS
FORSIDEFOTO: Katrine Apeland
OPPLAG: 10900

Speiderbladet er trykket
på miljøvennlig papir

2 LEDER: Helt perfekt! Eller kanskje ikke?

SPEIDING I 4 ISBJØRNENES LAND

7 ANDAKT: MANNEN MED HODELYKTEN

Haikeligaen 2016: 8 FØRSTE KVARTALSOPPDRAG

10 LITEN, MEN TØFF *Stjernetegn*

GRADSPROGRAMMET FOR

VANDRERE 12

PEFFENS HJØRNE:

HVA ER SPEIDER- METODEN FOR NOE?

NYE MERKER: FISKEMERKET 18

20|---|---|..|---|..| ---|---|..|---|..|..|..|

SPEIDERE KJEMPET 21 FOR KLIMAET I PARIS

22 OPPSLAGSTAVLA STORT OG SMÅTT FRÅ KFUK-KFUM-SPEIDARVERDA

❄ BYGG ET SNØHUS! 24

26 ARRANGEMENTER Arrangementer og opplevelser du kan være med på

VERDENS NORDLIGSTE SPEIDERGRUPPE

Hvordan er det egentlig å drive speiding med isbjørner luskende rundt teltet? På Svalbard holder verdens nordligste speidergruppe til.

TEKST > Katrine Apeland og Jostein Lyngøy //

FOTO > Katrine Apeland //

Kompasskursen tas ut - hvor er det vi skal?

EN OG EN HALV TIME med fly rett nord for Tromsø, over hav og atter hav finner du øygruppa Svalbard. På den største øya Spitsbergen finner du en bitteliten by som heter Longyearbyen hvor det bor rundt 2100 mennesker. Reinsdyr og polarrev lusker mellom husene, og rett som det er flyr det ryer forbi. Vi har midnattssol i fire måneder om sommeren, og mørketid i like mange måneder om vinteren. Likevel er det her vi bor, og her vi har speidergruppa vår.

ETTER AT SPEIDERGRUPPA hadde ligget på is et års tid, startet vi opp igjen så smått høsten 2013. Denne gang som KFUK-KFUM-speidergruppe. Nå er vi en fin liten gjeng som samles annenhver tirsdag.

SPEIDERE SKAL HELST være gode til å lage ting med raier og surringer, altså pionering. Det synes vi at vi også må kunne litt om. Det er bare en liten hake. Longyearbyen ligger på 78 grader nord. Her vokser det ikke trær så raier er det ikke mulig å få tak i. Kostoskaft og lignende pinner blir løsningen, og jammen har vi greid å lære oss både vinkel- og åtte-tallssurringer.

DETTE KOM GODT MED da vi reiste til Tromsø og Malangen på småspeiderleir med 50 andre speidere fra Troms krets sist sommer. Da fikk speiderne våre litt mer forstå-

else for hvorfor de hadde lært dette. Da fikk de prøve seg på ordentlige raier og store konstruksjoner. På postløpet kom også andre speiderkunnskaper, som knuter, morse og speiderhistorie, til nytte. Det var veldig stas for speiderne våre å treffe andre speidere og se at vi driver med de samme tingene.

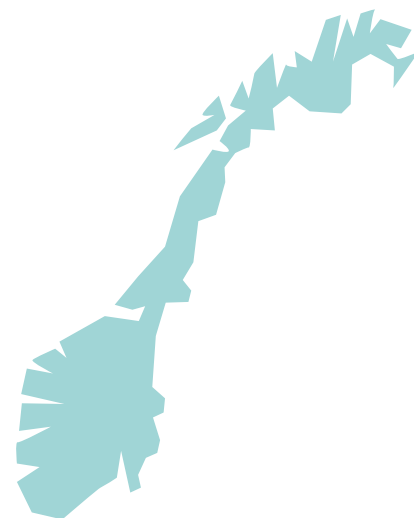
SOM MANGE VET bor det ikke bare folk på Svalbard, det bor også isbjørner her. Derfor går speiderlederne med våpen når speiderne er på tur! Speiderne kan ikke dra ut på tur alene, og vi kan heller ikke sove i telt uten å ha isbjørnvakt. Det var derfor stor stas da det i fjor ble arrangert *Natt i naturen*. Da var 70 store og små fra hele Longyearbyen samlet i Bjørndalen utenfor Longyearbyen for å sove ute i telt. Da var vi mange voksne til å holde isbjørnvakt hele natta gjennom.

SIDEN VI BOR så nær nordpolen synes vi det er naturlig at vi lærer oss å bygge iglo. Sist vinter gjorde vi nettopp det, og speiderne brukte en hel dag på å bygge en stor og solid iglo. At det var -10 grader ute gjorde ingenting, for å sove i iglo er kjempespennende! Dette blir nok en fast tradisjon framover.

PÅ HØSTTUREN dro vi til ei hytte på andre siden av fjorden fra Longyearbyen. Men det er ikke bare enkelt å krysse fjorden, for det mangler kai på andre siden, og vannet er vel-

SVALBARD

dig kaldt. Lederne måtte ha på seg overlevelsedrakter for å kunne hoppe i sjøen og ta i mot både bagasje og speidere når vi skulle i land.

FØRSTE DAGEN HADDE VI knallfint høstvær og vi var ute og lærte om kart og kompass og om hvordan å bruke kniv. Om kvelden knyttet vi tyrkerknop til å ha på skjerfene og hadde leirbål. Neste dag gikk vi tur og lagde bål som vi lagde middag og dessert på. Da vi skulle bli hentet med båten på vei hjem hadde det begynt å snø og det var plutselig mye større bølger enn da vi kom. Båten kunne ikke lenger komme inn til stranda og alle speiderne måtte bæres ut til båten og løftes om bord mens bølgene slo rundt oss.

HVERT ÅR i desember har vi speideropptakelse hvor nye speidere blir tatt opp. Denne høsten lånte vi en gamle og lagde en sti med fakler i snøen opp til gamma. Selve opptakelsesseremonien hadde vi ute i lyset fra faklene i 15 minusgrader. Etterpå varmet vi oss rundt bålet inne i gamma, spiste pepperkaker, mandariner og gløgg og hadde et speiderpostløp hvor speiderne fikk vist foreldrene hva de har lært om i høst.

DET KAN VÆRE litt utfordrende å drive speiderarbeid på Svalbard. Ikke alt som speidere driver med på fastlandet er like enkelt å gjennomføre her oppe. Noen av speidermerkene må vi finne vår egen vri på, og behovet for sikkerhet i forhold til kulde og isbjørn setter noen begrensninger. Men hva gjør vel det når vi har så flotte, tøffe speidere?

1 **TELTIV:** Småspeiderleir på kretsleir på fastlandet. Mali og Eiril er klare til inspeksjon.

2 **VINTERNATT:** Speiderne har gått til ro i igloen.

3 **TREFOTING:** Agnes surrer sammen en trefoting til en gapahuk.

4 **OVERLEVELSESDRAKT:** Strabasios ombordstigning på vei hjem fra hyttetur.

MANNEN MED HODELYKKTEN

TEKST > Sigurd Osberg //

FOTO > Ingeborg Koppen Hessevik //

HAR DU GÅTT DEG VILL på fjellet noen gang? Det har jeg. Sammen med fire barn og en hund. Vi skulle inn på hytta vår innenfor Sjusjøen en vinter. Det hadde vært travelt før vi kom av sted. Da vi kom til bommen hvor vi skulle sette fra oss bilen, var det blitt mørkt. I travelheten hadde vi glemt både kart, kompass og hodelykt. Men jeg regnet med at vi kunne skiløypa godt. Vanligvis tok den bare 20 minutter.

MEN JEG HADDE IKKE regnet med tåke og nysnø. Den kom sigende, tykk som grøt. Da vi dro fra bommen hørte vi noen rope ute i tåken. «Hallo...Hallo...er det noen som kan høre oss?» Noen skiløpere hadde gått seg vill. Vi gikk etter lyden og fant dem. Da kunne de gå i skisporene vi hadde tråkket like til bommen. Vi gikk videre i den retningen vi trodde vi skulle.

VI GIKK OG VI GIKK og vi gikk. Det gikk over en time. Jeg skjønnte at vi hadde gått oss vill, men var redd for at barna skulle bli redde. Men da vi hadde gått en halvtime til, måtte jeg si at vi var på villspor. Hunden vår, Lad,

fikk sekkene til de to minste barna på pulken da vi gikk videre. Like etter ropte Ola, den eldste av barna: «Far, her ligger et hus!» Det var en sæter jeg dro kjensel på. Da skjønnte jeg at vi hadde gått 90 grader i feil retning. Da vi gikk videre så vi et lys i mørket. Det var en skiløper med hodelykt. Vi ropte og fikk følge etter ham og kom frem til hytta slitne, men i god behold. Da hadde vi gått i nesten tre timer.

DET HENDER at vi mennesker går oss vill i livet ellers også. Vi kommer ut på villspor og går gale veier. Da kan livet bli vanskelig og strevsomt. Men Jesus kan lede oss inn på rett spor. Han sier: «Jeg er verdens lys. Den som følger meg, skal ikke vandre i mørket, men ha livets lys!» Det ble vi minnet om den gangen vi gikk oss vill og ble reddet av mannen med hodelykten.

Kilde: «Aktive barn – levende forkynnelse», Norges KFUM-Speidere 2001.

Kvartalsoppdrag 1: Is og snø

Det er klart for ny sesong av Haikeligaen med mulighet for å vinne flotte premier. Bli med på årets første kvartalsoppdrag.

TEKST > Bente Pernilla Høye //
FOTO > Eirik Svandal Bø //

FOR Å LØSE dette oppdraget, må laget innenfor angitt tidsrom ha gått til sammen 30 kilometer eller mer til fots eller på ski, ha sovet minst én natt utendørs og løst oppgaven «lage is på tur». Laget må også dele bilde av isen på Instagram. Merk bildene med #haikeligaen #kmspeider #oppdrag1/4 og lagets egen emneknagg.

- Dette oppdraget kan løses over flere turer, innenfor oppdragsperioden. Det vil si at laget kan gå én lang tur eller mange små, det er totalen som teller.
- Deling av bilder på Instagram er et krav for å få godkjent oppdragene, men det er ikke noe krav om at det er bilder av lagets medlemmer. Ta bilder som viser hvordan dere har løst de ulike oppgavene, og hvordan dere har det på tur.
- Husk å sette profilen på «offentlig» eller lag en egen Instagramkonto for laget, slik at bildene blir registrert i systemet vårt. Kan vi ikke se bildene kan du ikke vinne.

VINTERTURER INNEBÆRER noen helt egne utfordringer. Snø, vind og frost gjør det ekstra viktig å være godt forberedt. Men ingenting kan vel slå følelsen du får når du, etter å ha tråkket opp en topp med kladder under skia og vinden i ansiktet, kan sette deg ned, åpne sekken og nyte en søt og kald iskrem?

HER I NORGE er vi så heldige å ha fire årstider. Det gjør at vi kan følge med på forandringene i naturen og få helt nye tur-opplevelser selv om vi skulle velge å gå til det samme stedet om og om igjen. I dette oppdraget får dere anledning til virkelig å nyte det den kalde årstiden har å by på!

VIKTIG Å HUSKE PÅ FØR MAN DRAR PÅ VINTERTUR

- Sjekk værmeldingen!
- Si ifra hvor dere går.
- Kle dere etter forholdene. Ull innerst, et varmt, tykt mellomlag, og vindtett ytterst. Lue. Husk ekstra sokker.

SLIK LAGER DU DIN EGEN IS I SNØEN

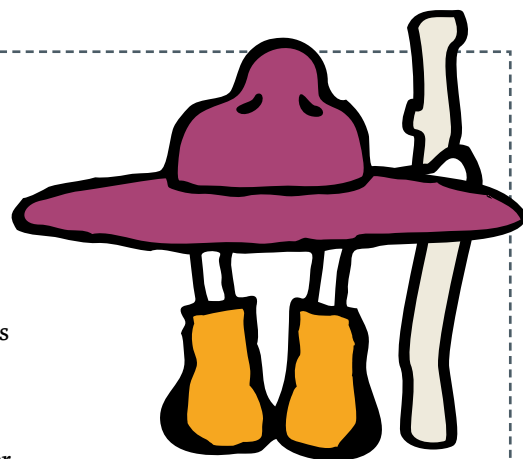
Fløteis:

- 2 eggeplommer
- 2 dl fløte
- 75 g sukker
- 0,5 ts vaniljesukker/vaniljepulver

Fløte, sukker og vaniljesukker piskes til en løs krem. Eggeplommene piskes stive. Bland det hele forsiktig i en pose som du har med.

Ha ingrediensene i en liten zip-lock-pose eller lignende som er helt tett (sørg for at det er litt ekstra plass igjen i posen) og ta med ut på tur!

Ute på tur fyller du en større pose (ca 3 liter) med snø, og har i salt (tre deler snø og en del salt). Putt posen med ingrediensene oppi snøposen. Sørg for at ingrediensposen er tett så den ikke får salt i seg eller isen lekker ut. Legg til side i ca 15 minutter. Kna litt av og til. Ta ut isen og spis med stor skje! Nam nam!

Tips! Dersom noen på laget er allergiske, eller dere har lyst på en annen smak, kan dere for eksempel bytte ut fløten med laktosefri fløte, eller rett og slett lage isen av et beger yoghurt. Det er også mulig å lage slush ved å røre i en bøtte med saft som står oppi en større bøtte med snø/salt.

TIPS NÅR DU SKAL OVERNATTE UTE I KULDA

- Varm sovepose, eller to soveposer utenpå hverandre.
- Godt liggeunderlag. Legg gjerne et lag med granbar under. Reinskinn er godt hvis du har tilgang på det.
- Gjør ferdig soveplassen, gå på tur og rør deg litt så du får varme i kroppen før du legger deg i soveposen. Husk å gå på do før du legger deg.
- Sov i tørt tøy. Ikke ha vått tøy i soveposen.
- Husk å ta hensyn til ikke bare gradestokken, men også vindforholdene. Les mer om effektive kuldegrader på yr.no

FORBEREDELSE: Husk å gjøre ferdig soveplassen tidsnok, helst mens det fremdeles er lyst.
Foto: Ørjan Apeland

NOE Å TENKE PÅ

Klima er egentlig et begrep for å beskrive gjennomsnittlig normaltemperatur i et område. Når vi snakker om klimaendringene i verden i dag, snakker vi om at gjennomsnittstemperaturen i verden er på vei opp. Dersom den globale oppvarmingen fortsetter i det samme tempoet, kan områder der det nå er snø om vinteren være helt fri for snø om noen år. Hvilke følger vil det ha for plante- og dyreliv der snøen forsvinner?

OPPDRAGSDETALJER

TIDSRUM: 11. januar til 31. mars
DISTANSE: 30 km til fots eller på ski
OVERNATTINGER: 1
KRAV: Bilde på instagram
KRAV: Lage is

**REGISTRER LAGET OG TURENE
PÅ HAIKELIGAEN.NO**

LITEN TØFF – men TØFF

«LITEN, MEN TØFF» ER SIDENE FOR
OPPDAGERE,
BÅDE DE SMÅ, DE LITT
STØRRE, DE TØFFE
OG DE IKKE FULLT SÅ TØFFE.

TA EN TITT PÅ STJERNENE

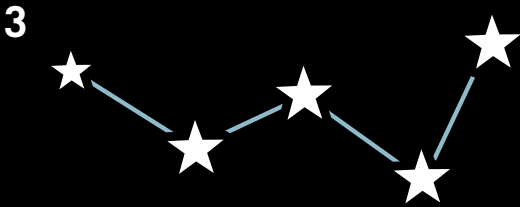
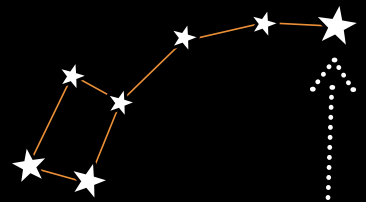
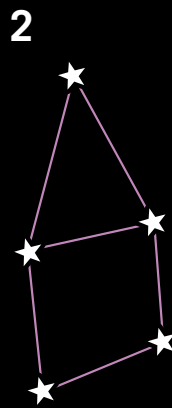
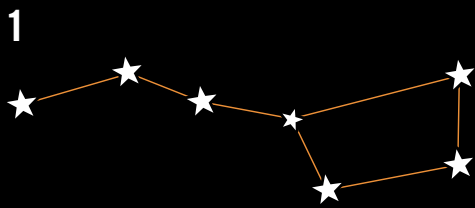
Om vinteren er det mørkt deler av dagen og hele kvelden. Hvis det ikke er skyer, kan du se stjerner på himmelen når mørket faller på. Ta en tur ut og se om du finner igjen disse stjerne-tegnene på himmelen.

TEKST OG ILLUSTRASJON > Helene Moe Slinning //

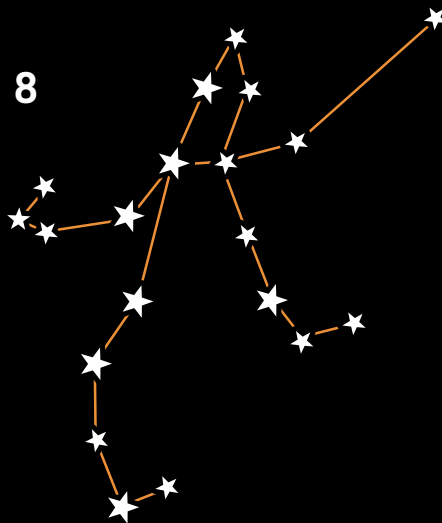
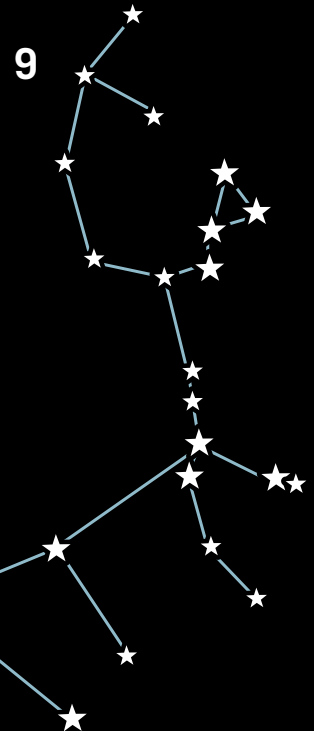
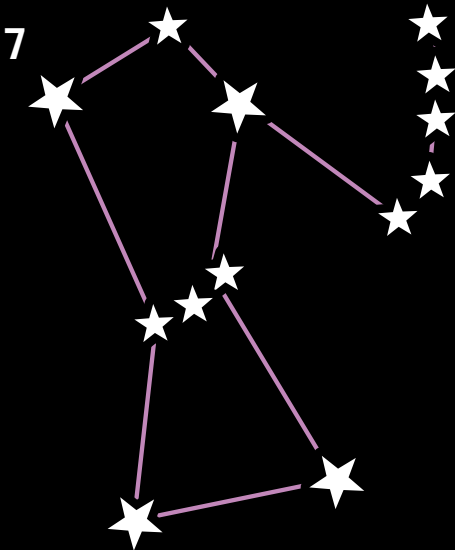
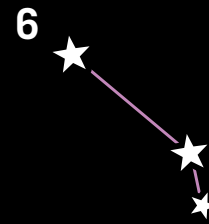
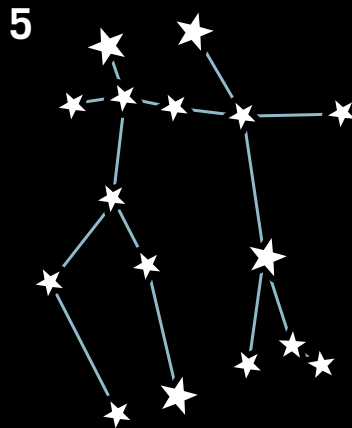
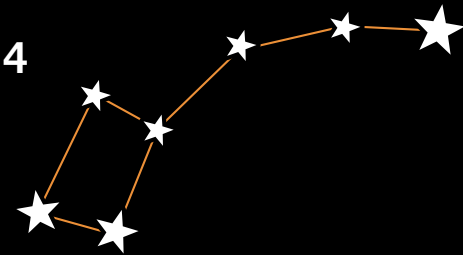
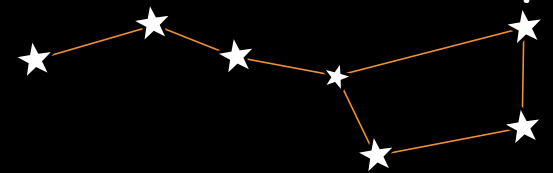
TIPS TIL STJERNETITTING

Det er enklest å se stjerner når det ikke er så mye lys rundt. Du vil se flest stjerner ute på landet. Før du går ut og ser på nattehimmelen, er det lurt å gjøre øynene dine vant til mørket. Hvis du skal skrive eller tegne i en notatblokk, trenger du kanskje lommelykt. Da er det lurt å ta rød cellofan foran lommelykten og feste det med en strikk. Det ødelegger ikke nattesynet. Husk varme og gode klær når det er kaldt om høsten. Gjerne ullundertøy, og lue hører med. Du kan lage din egen stjernehimmel i taket på rommet ditt. Det finnes stjerner som lyser i mørket som kan limes på, eller så kan du rett og slett spørre om lov til å male taket!

Se på tegningene av stjerne-tegnene. Kan du finne igjen noen av bildene på himmelen?

FINN NORD
Visste du at du kan bruke stjernehimmelen til å finne nord? Start med å finne Karlsvogna, også kalt Store Bjørn. Finn linjen mellom de to fremste stjernene i vogna og forleng den oppover omtrent fem ganger. Da finner du Nordstjernen, som er enden på halen til Lille Bjørn. Nå har du funnet nord!

Fasit: 1 Karlsvogna/Store Bjørn, 2 Kefeus, 3 Kassiopeia, 4 Lille Bjørn, 5 Tvillingene, 6 Væren, 7 Orion, 8 Perseus, 9 Sarvvis, et samisk stjernetegn som viser et reinsdyr eller en elg.

GRADSPRO

GRADSPROGRAMMET SKAL sikre at du som vandrer får nye utfordringer og lærer nye ting. Man begynner med å ta aspirantgraden, før man går over til bronsegraden og så sølvgraden. Høyest henger gullgraden. Mange av punktene i de ulike gradene kan du ta sammen med patruljen din. Snakk gjerne med lederen din om gradsprogrammet.

PÅ ALLE GRADENE jobber man med temaer innenfor våre fem verdier. Noen punkter er obligatoriske, mens andre punkter gir deg valgfrihet. En god del vandrermerker og ekspertmerker for vandrere er en del av gradsprogrammet som obligatoriske eller valgfrie krav.

TEKST > Emma Bodman //

FOTO > Ragnhild Stokke Lundetrø og Ørjan Apeland //

ASPIRANTGRADEN

*Tas når man kommer fra stifinnertroppen, eller av nye speidere.
Skal ikke vare lenger enn et semester.*

KRISTEN TRO

- Lære speiderbønnen
- Delta på enten en Scouts Own eller en gudstjeneste

FELLESSKAP

- Kjenne speiderloven, kunne speiderløftet og speidernes valgspørsmål
- Kjenne merkene på speiderskjorten

PERSONLIG UTVIKLING

- Bli introdusert for patruljesystemet
- Lage noe som kan brukes på tur eller leir (for eksempel sitteunderlag, leirbålskappe, stol, snøsko)
- Kunne kle seg etter 3-lagsprinsippet
- Delta på en overnattingstur utendørs, med sekk som man har pakket selv

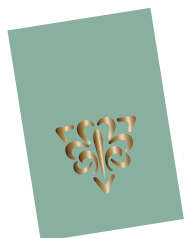
FRILUFTSLIV

- Tenne et bål uten andre hjelpemidler enn fyrstikker og tørr ved
- Demonstrere forsvarlig bruk av kniv, øks og sag
- Ta Soveposelappen
- Kunne båtmannsknop og flaggstikk
- Kjenne betydningen av dette sitatet: «Når du forlater leirplassen, er det bare to ting som skal ligge igjen: En takk til eieren og ingenting». Robert Baden-Powell

SAMFUNNSENKASJEMENT

- Kunne varsle brann, ulykke og politi på korrekt måte

GRAMMET FOR VANDRERE

BRONSEGRADEN

KRISTEN TRO

- Ha en oppgave på en Scouts Own, f.eks. lage alter, kors, pynte alter, tekstleser, finne salmer eller lignende
- Kunne «Vår far»
- Ta Bibelmerket
- Kjenne minst et misjonsprosjekt og en misjonsorganisasjon, eller ta Misjonsmerket
- Gjennomføre et av disse:
 - Delta på minst to gudstjenester etter endt aspiranttid og hatt en oppgave på minst en av gudstjenestene
 - Ta Kirkemerket

FELLESSKAP

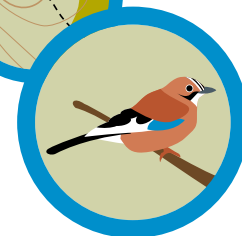
- Vite hvilke 4 verdensorganisasjoner forbundet er med i, og hvordan logoene til disse ser ut
- Delta på enten Tenkedagsfeiring eller St. Georgsfeiring og vite når disse dagene er
- Vise for noen andre, hvordan speiderbevegelsen ble stiftet for eksempel ved fremføring, videosnutt, nettartikkel, veggavis, quiz eller lignende

PERSONLIG UTVIKLING

- Ha en oppgave i patruljen over et semester (for eksempel kasserer, utstyrssjef, sagaskriver, leirbålsleder)
- Delta på leir
- Ta Haikemerket
- Lede patruljen i en aktivitet, lek, instruksjon eller oppgave
- Være med på å lage mål og semesterplan sammen med patruljen
- Ta minst ett merke som ikke er en del av Bronsegraden

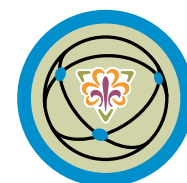
FRILUFTSLIV

- Delta på minst tre patruljehaiker i løpet av bronsegraden
- Ta to av følgende merker:
 - Pionering
 - Bål
 - Orientering
 - Svømming
 - Matauk
 - Primitiv mat
 - Fiske
 - Uteligger
 - Kano
 - Geocaching 1
- Ta ett av følgende merker:
 - Tre
 - Astronomi
 - Fugl
 - Dyr
 - Botaniker

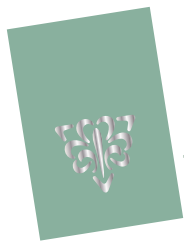
SAMFUNNSENNGASJEMENT

- Delta på et diakonalt tiltak lokalt (Fasteaksjon, Globalaksjonen, besøke en lokal institusjon, matutdeling) eller tatt Diakonimerket
- Ta merket Grunnleggende førstehjelp
- Ta to av følgende merker:
 - Digital speiding
 - Flagg
 - Brannvern
 - Grønn speider

PATRULJEOPPGAVE BRONSEGRADEN

Sammen med patruljen lage og gjennomføre en egen oppgave, for eksempel en spesiell tur eller et emne dere vil lære mer om. Oppgaven må ha tilknytning til en eller flere av de fem verdiene. Dere skal selv lage oppgavetekst og beskrive hva patruljen ønsker å oppnå. Oppgaven må godkjennes av troppsleder før gjennomføring.

SØLVGRADEN

KRISTEN TRO

- Være med i planlegging og gjennomføring av en Scouts Own med patruljen
- Være med å lage og gjennomføre en andakt, lysspor eller liknende
- Delta på minst 2 gudstjenester etter endt Bronsegrad og hatt 2 ulike oppgaver
- Besøke 3 bygg eller steder knyttet til kristendommens historie lokalt og ha gjort seg kjent med deres historie

FELLESSKAP

- Være med på å planlegge og gjennomføre Tenkedagsfeiring eller St. Georgsfeiring
- Delta på Gruppeting
- Utføre en av disse:
 - Opprette kontakt med speidere utenfor Norden, for eksempel gjennom internett, brev eller amatørradio, og utveksle ideer til speidermøter eller turer
 - Delta på leir med speidere fra land utenfor Norden og invitere til vennskapsleirbål
 - Gjøre deg kjent med speiderarbeidet i et land utenfor Norden, og fortelle om det for patrulje eller tropp
 - Besøke en speidergruppe i et annet land
 - Ta Nordenmerket

PERSONLIG UTVIKLING

- Demonstrere rett bruk og vedlikehold av vanlig turutstyr, som sag, øks, kniv, telt og kokeapparater
- Gjennomføre en overnattingstur utendørs sammen med andre speidere over to netter
- Ta minst 1 ekspertmerke som ikke er obligatorisk i sølvgraden
- Utføre en av disse
 - Delta på PF-kurs
 - Lede en aktivitet eller instruksjon for oppdagerflokk, stifinnertroppen eller vandretroppen

FRILUFTSLIV

- Ta «Trygg speider-merket»
- Delta på minst 4 patruljehaiker i løpet av sølvgraden

Ta tre av følgende merker:

☐ Pionering ekspert	☐ Geocaching 2
☐ Bål	☐ Ski
☐ Meteorolog	☐ Sykkel
☐ Klatre	☐ Seiling
☐ Orientering ekspert	☐ Matauk ekspert
☐ Orientering	☐ Jakt (husk alder og eventuelt jegerprøven)
☐ Uteligger	☐ Fiskeekspert
☐ Kano	☐ Primitiv gourmet
☐ Geocaching 1	

Tatt to av disse merkene:

☐ Tre	☐ Geolog
☐ Astronomi	☐ Sopp
☐ Fugleekspert	☐ Insekt
☐ Dyremerket	☐ Botaniker

SAMFUNNSENGASJEMENT

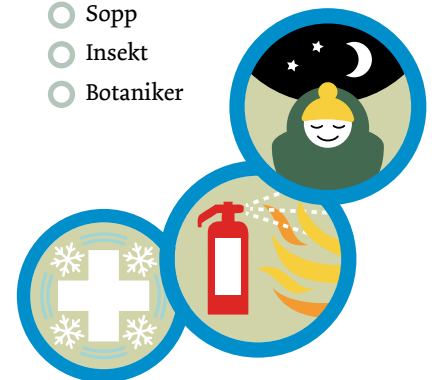
Tatt to av disse merkene:

- Førstehjelp vinter
- Brannvern
- Livredning
- Sanitet

Planlegge og gjennomføre et diakonalt tiltak i samarbeid med en lokal menighet eller ta Diakonimerket

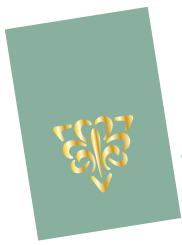
Tatt ett av disse merkene

- Stop poverty
- Menneskerettigheter
- Messenger of peace

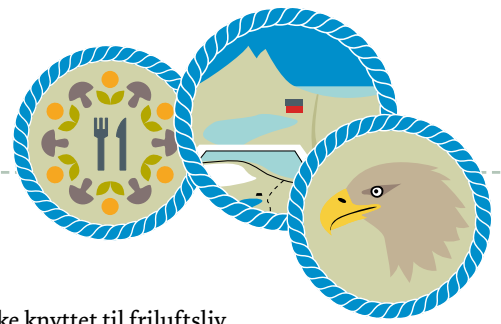

PATRULJEOPPGAVE SØLV

Sammen med patruljen lage og gjennomføre en egen oppgave, for eksempel en spesiell tur eller et emne dere vil lære mer om. Oppgaven må ha tilknytning til en eller flere av de fem verdiene. Dere skal selv lage oppgavetekst og beskrive hva patruljen ønsker å oppnå. Oppgaven må godkjennes av troppsleder før gjennomføring.

GULLGRADEN

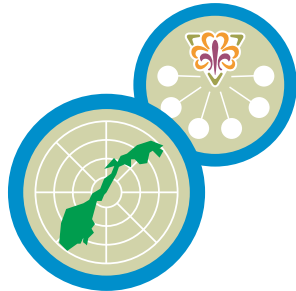

KRISTEN TRO

- Kunne den apostoliske trosbekjennelse utenat
- Kjenne Frans av Assisis bønn
- Delta på minst 3 gudstjenester etter endt sølvgrad
- Være med å planlegge speidergruppens deltakelse i en gudstjeneste
- Lese et evangelium i sammenheng

FELLESSKAP

- Utføre en av disse over et semester:
 - Ha ansvaret for lagring og vedlikehold av gruppeutstyr og eiendeler
 - Delta i vedlikehold og rengjøring av speiderhytte eller speiderlokale
 - Hjelp til med gjennomføringen av aktivitetene i oppdagerflokket eller stifinnertroppen
 - Være patruljefører/assistent i vandrertroppen
- Ta Organisasjonsmerket
- Ta Verdensborgermerket
- Delta på minst et av disse:
 - Gruppeting
 - Kretsting
 - Krets PF-ting/treff
 - Nasjonalt PF-ting/treff

PERSONLIG UTVIKLING

- Planlegge og lede en patruljetur
- Planlegge og lede patruljens gjennomføring av 2 merker
- Gjøre et av disse:
 - Ta minst 2 ekspertmerker som ikke er obligatoriske i Gullgraden
 - Delta på Norsk Roland
 - Delta på speidertur/leir til utlandet

FRILUFTSLIV

- Instruere andre speidere i ferdigheter, nødvendig for å ha et aktivt friluftsliv, som for eksempel tenne bål, bygge overnattingsly, naturkunnskap, bruk av kniv, øks, sag eller kokeapparater

- Ta et ekspertmerke knyttet til friluftsliv
- Overnatte 2 sammenhengende netter utendørs på vintertid i gapahuk, snøhule eller iglo

SAMFUNNSENGASJEMENT

- Ta merket Førstehjelp ekspert
- Være med på å planlegge og gjennomføre en innsamlingsaksjon lokalt, for eksempel Globalaksjonen, TV-aksjonen eller fasteaksjonen
- Kjenne til barn og unges mulighet til påvirkning på politiske avgjørelser lokalt og regionalt

SELVSTENDIG PROSJEKT

Design og gjennomføre et større selvstendig prosjekt, for eksempel et større friluftsprosjekt, eller et prosjekt til nytte for speidergruppen eller lokalsamfunnet. Oppgaven må ha tilknytning til en eller flere av de fem kjerneverdiene. Du skal selv lage prosjektbeskrivelsen som skal godkjennes av troppsleder før gjennomføring. Troppsleder skal oppnevne en veileder for prosjektet.

GULLGRADSTUREN

Sammen med en annen speider som ikke har tatt gullgradsturen eller som skal ta det sammen med deg, gjennomføre en overnattingstur hvor dere skal klare dere selv i 24 timer.

Turen skal gjennomføres enten 20 km til fots eller på ski, 60 km på sykkel, 20 km i kano, 20 nautiske mil i robåt, 30 nautiske mil i seilbåt eller 40 nautiske mil i motorbåt.

Du skal selv legge opp ruten som må godkjennes av troppsleder. Turen skal foregå i relativt ukjent terreng. Troppsleder skal legge inn spesielle oppgaver.

Før du starter skal du ha laget en risikovurdering med tiltak, bruk KFUK-KFUM-speiderne sitt sikkerhetshefte «Trygg og sikker speiding» som ressurs.

Etter turen skal du sammen med troppsleder evaluere gjennomføringen av turen. Turen skal være den siste prøven før du tar graden.

PEFFENS HJØRNE

Som speidere bruker vi speidermetoden som grunnlag for det arbeidet vi driver med. Speidermetoden består av ni punkter.

TEKST > Ragnhild Erevik Fosse og Emma Bodman //

ILLUSTRASJON > Helene Moe Slinning

SPEIDERMETODEN ER en metode for ikke-formell læring, i motsetning til den formelle læring som for eksempel skjer i skolen. Speidermetoden beskriver hvordan vi gjør ting og hvordan vi arbeider. Metoden skal hjelpe oss til å oppfylle formålet vårt.

SPEIDERMETODEN ER en pedagogisk helhet der de ulike delene henger sammen. Alle delene har sine funksjoner. Det betyr ikke at man må ha med alle delene av speidermetoden i alt man gjør, men et godt speiderarbeid bør over tid bestå av punktene i speidermetoden.

KFUK-KFUM-SPEIDERNE har definert speidermetoden som ni punkter:

► LOV OG LØFTE

Speiderløftet og speiderloven uttrykker våre verdier og forteller hvem vi er. Loven og løftet legger til rette for at speiderne kan reflektere over hvordan de vil leve, og handle deretter. Å avlegge speiderløftet bidrar til å skape en identitet hos speiderne og gjør at de føler seg som en del av stort fellesskap.

Som patruljefører skal du jobbe for:

- Å hjelpe speiderne til å reflektere over tro, holdninger og etikk, og bli bevisste på sitt eget verdigrunnlag.
- Å lære speiderne hvilke verdier speiding står for, slik at de kan reflektere over disse og forplikte seg til idealene.

► PATRULJESYSTEMET

KFUK-KFUM-speiding bygger på patruljesystemet der barn leder barn og patruljen utvikles sammen. Patruljen tilbyr et fellesskap der alle medlemmer er like viktige og alle er delaktige i beslutningene som tas. I patruljen lærer du samarbeid, men du får også plass til å utvikles som individ.

Som patruljefører skal du:

- Ledet patruljen i den retning medlemmene av patruljen selv bestemmer.
- La alle patruljemedlemmer få si sin mening og respektere hver enkelt.

► PERSONLIG UTVIKLING

Speiderne får mulighet til å utfordre seg selv. Dette leder til en følelse av mestring, som igjen gir selvtillit.

Som patruljefører skal du jobbe for:

- Å hjelpe den enkelte speider til å være bevisst og aktivt involvert i sin egen utvikling.
- At speiderne utvikler seg på sin egen måte i sitt tempo, innenfor trygge rammer.

Speidermetoden ble behandlet som en sak på Landsting 2015. Speidermetoden ble vedtatt av landsstyret i september.

► SYMBOLER OG SEREMONIER

Symboler og seremonier brukes som en ramme rundt speiderarbeidet og skal bidra til å skape felles identitet og gjøre at speiderne opplever at de er en del av en større helhet og sammenheng. En seremoni i speidersammenheng er en gjenkjennelig, høytidelig handling som gjentas ved flere anledninger. Speideropptagelse, speiderhilsen og flaggheis er eksempler på noen seremonier.

Som patruljefører skal du jobbe for:

- Å bruke patruljens symboler og seremonier for å skape gjenkjennelighet, tilhørighet og identitet hos speiderne.
- Å sette patruljens fantasi i gang ved bruk av symboler, seremonier og rammer for aktivitetene.

► FRILUFTSLIV

Det er i naturen en KFUK-KFUM-speider hører hjemme. Vi bruker friluftsliv som en metode for å nå våre mål. Vi er ikke ute bare fordi vi liker det, vi er ute fordi det hjelper oss til å vokse som mennesker. Friluftsliv er en måte å utvikles på. Når du havner i et annet miljø du er vant til må du handle utenfor dine vanlige rammer, og bruke din kreativitet og dine ferdigheter.

Som patruljefører skal du jobbe for:

- At naturen brukes til lek, læring og samarbeid.
- At speiderne blir kjent med, tar vare på og undersøker naturen gjennom utendørsaktiviteter.
- At speiderne får prøve på mange forskjellige opplevelser i naturen.

► LEK

Lek brukes for å sette fantasien i sving. Gjennom lek utvikler speiderne konsentrasjonsevne, de lærer å samarbeide, tilegner seg nye ferdigheter og får bruke kroppen. Leken har en sentral plass i speiderprogrammet og brukes aktivt til læring.

Som patruljefører skal du jobbe for:

- At leken blir en trygg arena hvor speiderne får utvikle sin uttrykksform.
- At speiderne utvikler evne til å forstå og følge regler, og kan bruke leken til refleksjon.

► SAMFUNNSDELTADELSE

Å utvikle speidere til aktive verdensborgere er speidingens grunnidé. Som KFUK-KFUM-speider lærer du å ta ansvar og bidra konstruktivt i samfunnet. Vi jobber for en bedre verden gjennom samfunnsengasjement både i lokalmiljøet og globalt.

Som patruljefører skal du jobbe for:

- Å motivere patruljen til å engasjere dere i lokalmiljøet der dere bor.
- At speiderne får en forståelse av verden, forskjellige kulturer og andre mennesker.

► LÆRING GJENNOM OPPLEVELSE OG REFLEKSJON

Det speiderne lærer får de prøve ut og gjøre i praksis. Vi bruker læring gjennom opplevelse og refleksjon som metode fordi vi tror det er mer motiverende og nyttig for speiderne at de selv får prøve ut det de skal lære.

Som patruljefører skal du jobbe for:

- Å bruke learning by doing som metode når du lærer bort ting, slik at speiderne får erfaringer som gjør dem i stand til å reflektere over selve læreprosessen og resultatet.
- Å skape så virkelige situasjoner som mulig for at læringsutbyttet skal bli best mulig.
- At speiderne får utfordringer som er tilpasset den enkelte.

► UNGT LEDERSKAP – VOKSENT NÆRVÆR

Som KFUK-KFUM-speider får du innflytelse og påvirkningsmuligheter i det daglige speiderarbeidet fra første dag. Ansvarsområdet øker jo eldre du blir. Basert på erfaring og modenhet tar de unge lederne avgjørelser selv, mens de voksne lederne støtter og veileder.

Som patruljefører skal du jobbe for:

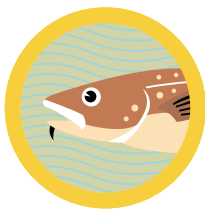
- At speiderne lærer å ta demokratiske avgjørelser og trene dem i å ytre sine meninger.
- Å legge til rette for at meninger blir hørt og at alle er en aktiv del av beslutningsprosesser.
- At alle medlemmene i patruljen tas seriøst og gi dem ansvar.

A woman wearing a red winter jacket, a blue and white patterned knit hat, and a grey neck warmer is smiling and holding a large, fresh fish vertically in front of her. She is standing on a snowy surface. The background is a bright, overcast sky.

HAR DU HØRT HISTORIEN OM AKTIVITETSMERKET FISK?

Har du merket at det blitt kaldt ute? Mange synes vinteren er altfor lang og kald, men det er sikkert fordi de ikke er speidere. Det finnes så mange aktiviteter du kan gjøre nå som kulda virkelig har fått fotfeste. Bor du i nærheten av et vann som har frosset igjen? Da kan du få en unik vinteropplevelse. Bli med på isfiske, og ta aktivitetsmerket Fisk i samme slengen!

TEKST > Elisabeth Mork //
FOTO > Ragnhild Stokke Lundetræ //

FISK FOR OPPDAGERE

OBLIGATORISKE KRAV

1. Være med på fisketur og prøv å fiske fra land, båt eller kano.
2. Lære deg navn og utseende på fire fisker.

VALGFRIE KRAV

I tillegg må man velge 1 av disse kravene:

- Lage og prøv ditt eget fiskeredskap.
- Være med å sløye fisken og prøv å finne ut hva de har spist.
- Lage en fiskerett på bål.
- Være med å lage fiskesuppe eller annen mat av fisk.

FISK FOR STIFINNERE

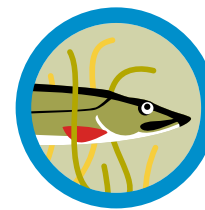
OBLIGATORISKE KRAV

1. Være med på fisketur og fiske fra land, båt eller kano.
2. Kjenne igjen syv ulike fiskeslag man kan fiske i Norge.
3. Fiske med to ulike fiskeredskaper (eks: stang, harpe, oter) eller to ulike fiskemetoder (garn, dupp, spinner, søkke, flue, agnfiske).

VALGFRIE KRAV

I tillegg må man velge 2 av disse kravene:

- Prøve isfiske.
- Kunne en fiskeknute.
- Lage eget fiskeredskap.
- Besøke en fiskebutikk og se hvilke fiskeslag de selger.
- Lage en fiskerett på bål.
- Være med å lage fiskesuppe eller annen mat av fisk.
- Sløye en fisk, og lær deg hva de ulike innvollene heter og deres funksjon.
- Finne ditt eget agn og bruk det.

FISK FOR VANDRERE

OBLIGATORISKE KRAV

1. Fiske selvstendig på haik og ha sløyd sin egen fangst.
2. Kjenne igjen minst ti ulike fiskeslag man kan fiske i Norge.
3. Kunne nasjonale og lokal regler for fiske.
4. Tilberede fisk på grill, grue eller kokegrop.
5. Kunne en fiskeknute.

VALGFRIE KRAV

I tillegg må man velge 2 av disse kravene:

- Fiske ved hjelp av to ulike fiskemetoder med stang.
- Vite hvilke fiskeslag som lever ved ulike dybder i saltvann.
- Delta i en fiskekonkurranse som vandrer.
- Binde en flue.
- Kunne fiske med fluestang.
- Kunne se forskjell på hann- og hunnlaks.
- Bore ditt eget hull og prøve isfiske.

TIPS

- Isen må være ti cm tykk eller mer før den anses som trygg.
- Ha alltid med en voksen når du skal på isfiske.
- Lag en plan for hva dere skal gjøre dersom noen faller gjennom isen.
- Sitt ikke for lenge ved ett og samme hull hvis du ikke får fisk. Bor gjerne flere hull i nærheten av hverandre. Får du ikke fisk i ett hull kan det godt tenkes den biter i hullet ved siden av. Hvis ikke må man prøve andre steder på vannet.
- Vær oppmerksom på mørke flekker på isen, spesielt på grunne plasser. Mørke flekker på isen bør man helst gå rundt. De kan være litt skumle, og spesielt på grunne plasser hvor det er myrbunn. Der kan det oppstå myrgass, som gjør at isen nesten aldri blir sikker å gå på.
- Ha med klesskift (truse, sokker, ullundertøy, vindtette ytterklær og et lite håndkle) i en vanntett pakkepose i sekken.

UTSTYR

- Husk å kle deg godt etter trelagsprinsippet. Ull innerst, noe varmt i midten og et vindtett lag ytterst.
- Sørg for å ha et par varme, vanntette støvler, og noe varmt å sitte på.
- Ta med ekstra sokker og to plastposer. Hvis skoa blir våte, skifter du sokker og har på plastposer før du tar på skoa igjen. Da holder du deg tørr selv om skoa er våte.
- Skaff eller lån en øks eller et isbor, isøse, ispigger og pilkestikke. I tillegg trenger du noe til å henge i enden av snøret.
- Ha med en ferdiglaget fiskerett som du kan tilberede på bål eller grue til lunsj (det er jo ikke sikkert at fisken biter?).

EKSOTISK FISK I FOLIE

INGREDIENSER

- 300 g laksefilet eller annen fisk uten skinn og bein
- 1/2 purre
- 1 stor gulrot
- 1/2 paprika
- 2 ss rapsolje eller annen nøytral olje
- 4ss soyasaus (kan sløyfes)
- Saften av 1 lime eller 1/2 sitron (kan sløyfes)
- Salt
- Pepper

Purren, paprikaen og gulroten strimles eller finhakkes. Del fisken i terninger på 4 x 4 cm. Legg dobbelt lag aluminiumspapir. Bland alle ingrediensene godt sammen og pakk det inn. Stek pakken på bål i ca. ti minutter. Pass på at varmen ikke er for sterk, for da kan den lett bli brent.

...- /.. /.-.. // -.. /.-.- // ...- /.-.- /.-. /.. // -- /.-. /
. --. /.-.-.- // . /- // /.-.- /-.- /.-. /.. /.-. //
--- /.-.-. /.-.-. /.-. /.-. /.-.- // ?

9 / 19-5-16-20-5-13-2-5-18 / 6-29-18
/ 4-21 / 12-28-19-14-9-14-7-5-14!

□ ▴ ⊙ ∇ ⊖ □ ∩ ⊗ □ ⊕ ⊙ ⊕ ⊙ ∩ □ ▽
⊙ ∇ ▽ ⊙ ⊗ □ ∩ □ ⊙ . ⊙ ⊙ □ ⊙ ⊗ □ ⊙ ⊙
∩ ∇ ⊙ ▽ ⊙ ∇ ⊙ ⊙ □ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ∩ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙

VILLE HA KLIMAVTALE:
YMCA-arar frå mange ulike land
kjempar for 1,5-målet. Dette
målet er å halde temperatur-
auken i verda på maks 1,5 grader
over det temperaturen var for
industrialiseringa tok til.

HIPP HURRA FOR KLIMAAVTALE!

TEKST > Marta Nagel-Alne og
Aslaug Mork Topphol //

FOTO > Sofia Bjerser //

I ADVENTSTIDA 2015 reiste både statsleiarar, forhandlarar, klimaaktivistar, besteforeldre, bønder, kjendisar, politikarar, speidarar og mange fleire til Frankrikes hovudstad, for å følgja med på klimatoppmøtet som til slutt skulle føra til ei vedtatt internasjonal klimavtale. For det vart nemleg ei avtale utav det, og sjølv om det kan virka sjølvsagt, var det på ingen måte det på førehand. Så hipp hurra for klimavtale!

YMCA ARRANGERTE ein klimacamp i Paris under klimatoppmøtet, og det var der me reiste ned som deltakarar. YMCA er den internasjonale KFUM-organisasjonen, som alle KFUK-KFUM-speidarar er med i. Det betyr at du er medlem av verdas største barne- og ungdomsorganisasjon! Det er ganske kult. Vi norske speidarane som deltok på klimacampen, reiste som ein del av delegasjonen til KFUK-KFUM Global. Deltakarane hadde derfor enten bakgrunn i KFUK-KFUM-speidarane eller Norges KFUK-KFUM.

FYRSTE DAGEN i Paris og på klimacampen var ganske overveldande. Frå fyrste minutt gjekk dagane i eitt – det var aksjonar, diskusjonsgrupper, arrangement på forhandlingsområdet, føredrag og markeringar. Me skreiv masse, kommuniserte masse, påverka masse, tok inn masse. I slutten var me både slitne, skuffa, glade og letta. Det er mykje som må gjerast i tillegg til det som står i avtala, men det er ein god start.

EI AV KJENSLENE som sat sterkast att etter Paris, er kor godt det er å vera ein del av ei stor internasjonal klimarørsle. Me håpar og trur at klimaengasjementet kan halda fram med å veksa seg sterkare i tida som kjem. Ein av grunnane til at speidarar engasjerer seg for klimasaka, er at me kjenner naturen. Det seier seg sjølv at det er lettare å bry seg om noko ein kjenner, enn noko som er ukjent for ein.

SAMFUNNSENKASJEMENT er viktig for oss som er speidarar, og klimaendringane påverkar menneske i heile verda og dei som er mest sårbare sterkast. Speidaren er dessutan ein organisasjon skapt for og med unge, og

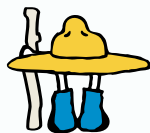
då er det viktig at me står samla om å endra verda til ein meir miljøvenleg og rettvis stad å leva både for oss som lever no og dei som kjem etter oss.

KANSKJE VEIT DU om noko du kan gjera for klimaet i speidargruppa eller med patroljen din? I det nye programmet ligg det fleire nye og interessante merke som handlar om nettopp klimaengasjement. I Paris snakka me mykje om naturkatastrofar som konsekvens av klimaendringane, og dette er til dømes ein av kategoriane i merket «Grønn speider». Eller kanskje du kan skriva eit lesarbrev til ei avis, og fortelja om korleis me speidarar ynskjer å ta vare på naturen. Kanskje de kan arrangera ein loppemarknad med speidargruppa dykkar, og gi pengane til ei klimavenleg sak? Klimaengasjementet strekk seg langt, og me treng at alle gjer det dei kan. Me heier på deg!

OPPSLAGS TAVLA

STORT OG SMÅTT FRÅ KFUK-KFUM-SPEIDARVERDA.

SEND INN DINE HELSINGAR,
TIPS, oppskrifter eller andre oppslag
TIL speiderbladet@kmspeider.no!

HAIKELIGAEN

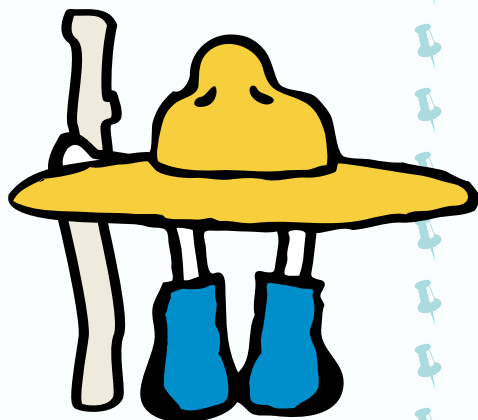
VINNER AV 2015-SESONGEN

I oppdagerklassen var det laget **Familiespeiding på Laksevåg** som vant med 472 poeng. Hos stifinnerne var det **Ulvne** fra Rogaland med 456 poeng som stakk av med seieren. Blant vandrerne var det **EagleLovers!** som toppet tabellen med hele 1301 poeng. Roverklassen var det **Vaffelridderne** fra Haugaland som vant med 437 poeng. I familieklassen vant **Urstad** fra Østfold med utrolige 2272 poeng, mens det i barnehageklassen var laget **Maurtua Sevlend Barnehage** som vant med 1863 poeng.

Desemberoppdraget ble vunnet av **The Scoutingsquad**.

Vi har også kåret stormestere i de ulike kategoriene. Padlemestere ble roverlaget **Vaffelridderne** som padlet 40 kilomter. Toppvandrere ble **RUFs roverlag** som har klatret 2177 meter over havet. Kulturvandrere ble familielaget **Urstad**. Storfiskerne ble **Maurtua Sevlend barnehage**, som har vært ute og fisket flest ganger.

Vi gratulerer alle vinnerne, og sier takk for flott innsats i fjorårets sesong av Haikeligaen. Vi er allerede i gang med ny sesong av Haikeligaen, og håper mange benytter muligheten til å komme seg ut på tur.

HVORDAN MOTIVERE TIL INNSAMLING?

I **Kolsås KFUK-KFUM-speidere** er Globalaksjonen et fast innslag vi gleder oss til hvert år. Det er mange gode grunner til å være med på Globalaksjonen.

Den viktigste er selvfølgelig at vi kan være med å hjelpe de som ikke har det like bra som oss. Og hjelp blir det, i år klarte vi å samle inn nesten 20 000 kroner til barnehjem og skolebarn i Illula, Tanzania. 50 speidere var ute med til sammen 21 bøsser i nabolaget. Det var nesten rekord, men i fjor hadde vi 22 000.

Den andre hovedgrunnen er at vi kan være med på å skape engasjerte og motiverte speidere som bryr seg om andre. Speiderne skjønner godt at ikke alle har det like bra som vi har det her i Norge, og barn og ungdommer vil gjerne hjelpe andre barn.

Å gjøre innsamlingen til en event er viktig for å sikre motivasjon. Først bruker vi et speidermøte på forberedelser. I år så vi bilder og film fra Tanzania og snakket om utdanning og fattigdom. Deretter øvde vi oss på å samle inn penger. Alle patruljene laget drama, først på hvordan vi skal oppføre oss under innsamlingen, og så var det selvfølgelig moro å lage drama på hvordan vi ikke skal oppføre oss.

På selve innsamlingsdagen er vi godt forberedt og sender ut speiderne to og to. Når de kommer tilbake får de telle opp pengene selv. Vi lager også en innsamlingssøyle på veggen og har noe godt til alle som avslutning. Så nå er vi spente på om vi kommer i Speiderbladet i år også; det er også motiverende!

Tekst og bilde: Sverre Alvik

De makalause på landsleir Asker 2014.
Foto: Lise Ringlund

DE MAKALAUSE FIKK 100 000 KRONER I STØTTE

Brønnøy KFUK-KFUM-speidere så NRK-programmet «Ingen grenser» og ble inspirert til å søke om penger til vogner for å få rullestolbrukere med ut i terrenget.

– Vi søkte Extrastiftelsen om 100 000 kroner for innkjøp av to hundevogner med nødvendig utstyr og to gammer med vedovn. Vi fikk bekreftet midt i desember at vi fikk innvilget søknaden vår. Å kunne overbringe denne beskjeden til De makalause ved Kirsten Østergård var veldig artig, sier speiderleder Marit Lønsetteig til Brønnøysund avis.

Speidergruppen De Makalause har forskjellige fysiske og psykiske handikap, og flere av dem sitter i rullestol. Det er også flere av medlemmene som ikke klarer å gå særlig langt, og som derfor trenger hjelp for å komme rundt i terrenget.

– At vi får disse vognene og gammene passer ekstra godt nå fordi vi skal på sommerleir på Herøy. Nå blir det mye lettere å få De makalause med ut i naturen, forteller Lønsetteig.

Kilde: Brønnøysund avis

Juletre-innsamling

Vandrerne i Holmen KFUK-KFUM-speidere samlet inn 50 juletrær til inntekt for Globalaksjonen.

Rett etter nyttår delte vi en link med alle speiderfamiliene hvor de kunne fylle inn om de ville ha hentet treet sitt og støtte Globalaksjonen med 100 kroner. Vi fikk fort 50 bestillinger, og da stoppet vi å ta imot flere. Samme dag som vi skulle hente sendte vi en sms til alle som hadde bestilt med informasjon om at de kunne ha 100 kroner klare i kontanter, eller betale med vipps. Vi brukte nesten tre timer på å hente, kappe og pakke trærne på hengere. Vi hadde tre hengere, og et par biler ekstra.

Tekst og foto: Håkon Skahjem

TUSEN TAKK ELLEN!

I 20 år har Ellen Hasle sørget for at norske speidere har fått brevvenner rundt omkring i hele verden. Nå avsluttes brevvennprogrammet, og Speiderbladet ønsker å takke Ellen for den fantastiske innsatsen hun har gjort for speidere i alle disse årene. Opp gjennom årene har Ellen hatt kontakt med postbokssekretærer i mange andre land og sørget for at norske speidere får kontakt med speidere andre steder i verden. Det har blitt mange pennevenner i løpet av de 20 årene Ellen hatt denne oppgaven. Tusen takk for innsatsen!

BYGG DEG EN IGLO

Tenk så moro å bygge en iglo og sove i den!
Benytt deg av muligheten nå som det er vinter, sett
av god tid og gled deg til en natt ute i din egen iglo.

KILDE > Speiderhåndboka //

FOTO > Atle Aas og Ingunn Frette //

EN IGLO ER enda mer tidkrevende å bygge enn en snøhule, men veldig gøy
å lage! Marker en sirkel i snøen med en liggende skistav. En iglo tre til fire
personer skal sove i må være minst tre meter i diameter. Øv gjerne med en
mindre iglo, det er lettere å sette opp.

1. Mens noen bygger, skjærer andre blokker av snøen. Blokkene kan være omtrent 15–30 cm tykke, 30–60 cm lange og 30–40 cm høye. De bør være av tettpakket snø. Dere bruker mindre krefter om dere bygger med små blokker, men veggen bør være minst 20–30 cm tykk.
2. Legg først en runde med snøblokker som avtar i høyde helt ned til bakken. Blokkene i de neste rundene videre må være like høye. Hver blokk skal være smalere og tynnere inn mot sentrum av igloen, slik at alle flater der blokk møter blokk skråer mot sentrum. Dette heter en kon form.
3. Den første runden begynner allerede å helle innover. De neste rundene heller mer og mer. Hver blokk plasseres slik at den står midt på skjøten fra runden før, slik at siste blokken låser de tidligere blokkene og hindrer de å falle ned. Bruk skistaver til å støtte opp blokkene med.
4. De siste rundene settes på innefra. Sett ei siste blokk på toppen. Den skjæres til innefra slik at sidene skråer nedover og den sklir på plass som en bolt og låser de andre blokkene.
5. Kast snø på fra utsiden for å tette sprekke for å fungere som varmluftslås.
6. Ønsker dere bedre plass, kan gulvet senkes ved å grave ut snø. Inngangen må likevel være lavere enn gulvet.
7. Lag en inngang av snøblokker.

PLASSERING: Hver blokk plasseres slik at den står midt på skjøten fra runden før, slik at siste blokken låser de tidligere blokkene og hindrer de å falle ned.

STAVHJELPER: Bruk skistaven for å markere sirkelen hvor igloen skal stå.

MAL: Ta gjerne med en plate (f.eks. i kryssfiner) i riktig størrelse som dere kan bruke som mal for blokkene. Da blir alle blokkene like store og det blir lettere å bygge.

IGLOTIPS

- Bruk gjennomsiktig is til vindu.
- Bruk snøsag til å skjære ut blokker.
- For å få riktig vinkel på hellingen, kan dere feste et tau i midten av golvet på igloen. Strekk tauet ut og skjær over kanten til snøblokkene for hver runde. Jo høyere veggen blir, jo brattere blir vinkelen. Dere kan også bruke en ski til dette.
- Bruk skistaver til å støtte opp snøblokkene innenfra underveis i gravingen.

TA MERKE: Å bygge iglo kan være et av kravene i merket Vinterfriluftsliv for vandrere.

HVA ER SNØ?

NÅR DET ER KALDT, dannes det iskrystaller i skyene. Disse blir større og større, og når de blir tunge nok, faller de ned som snø. Det kan også dannes snø i skyene når snøkrystaller kolliderer med vanddråper.

ISKRYSTALLENE BYGGER raskt på seg med andre dråper og til slutt blir de så tunge at de faller ut av skyen som snø og når bakken hvis det er kaldt nok. Er luftlagene over bakken varme, kan snøflakene smelte og vi får regn. Snø som er dannet av rene iskrystaller, har en fin krystallstruktur. Ta en titt på snøfnuggene neste gang du er ute i snøvær – de er et vakkert syn.

VISSTE DU AT snøkrystaller er sekskantede? Og at ingen krystaller er like? De små krystallene slår seg gjerne sammen til større flak, og hvis det er spesielt fuktig og mildt, kan flakene bli hele 5–10 cm!

1MM NEDBØR tilsvarer omtrent 10 mm snø.

OVERNATTING I SNØ

Været skifter fort i fjellet. Om morgenen kan det være vindstille og strålende sol, og om ettermiddagen er det blitt et forrykende uvær. Derfor er det viktig å kunne grave seg inn i snøen. Begynn med overnattingsplassen lenge før det blir mørkt.

Snø er et veldig godt isolasjonsmateriale. Temperaturen i ei snøhule er rundt null grader. Det er litt kaldere i en iglo, men også den isolerer godt.

ARRANGEMENTER

ANDRE NASJONALE OG INTERNASJONALE ARRANGEMENTER finner du på **KMSPEIDER.NO** UNDER KALENDER. SE OGSÅ FORBUNDETS ARRANGEMENTSKATALOG!

PÅMELDING SKJER VIA MEDLEMSSYSTEMET, KALENDEREN PÅ **KMSPEIDER.NO**, E-POST TIL **POST@KMSPEIDER.NO** ELLER PÅ TELEFON 22 99 15 50, DER HVOR DET IKKE STÅR ANNET. ►►► PÅMELDINGEN ER BINDENDE OG BETALINGSFRISTEN ER DEN SAMME SOM PÅMELDINGSFRISTEN. PENGENE BETALES TIL KONTO: 3000.16.88487, MERKET MED NAVN OG ARRANGEMENT.

KMSPEIDER.NO

FOR HVEM

STED

INNHOOLD

PRIS

TID

PÅMELDING

Foto: Harald Undheim

VINTER-ROLAND

Har du lyst til å lære mer om friluftsliv i vinterfjellet, sove i snøhule og få tips til hvordan du kan ta med deg patruljen din på vintertur? Da er Vinter-Roland det perfekte kurset for deg.

Dette er et kurs med god balanse mellom teori og praksis, og for å få mest mulig ut av kurset er det viktig å være motivert for ny lærdom. Det blir lagt stor vekt på at du skal få en fin opplevelse i vinterfjellet og at du sitter igjen med ny kunnskap og inspirasjon som du kan bruke sammen med patruljen din på tur om vinteren.

Det er ikke en forutsetning at du er patruljefører, og du trenger ikke forkunnskaper for å delta. Du trenger heller ikke å være veldig god på ski, men det bør ikke være din aller første skitur. Kurset gir kunnskap som kreves for å delta på *Ekspedisjon vinter*.

På Vinter-Roland får du lære om bekledning, utstyr, skismøring, proviant, enkel og avansert orientering, førstehjelp i vinterfjellet og naturlig sunt fjellvett. Haiken er med overnatting i snøhule som dere selv graver dersom snøforholdene tillater det. Ellers blir overnattingen inne på gamle hotell Utsikten. Påskebudskapet er en naturlig del av programmet, og du vil kanskje få noen nye tanker om hvorfor vi feirer påske. Det blir også tid til leirbålskos, lek og moro sammen med dine nye speidervenner!

For deg som vil lære mer om vinterfjellet. Kurset krever ikke forkunnskaper, bortsett fra at dette ikke bør være første gang du går på ski. Født i '01-'99.

Patruljeledelse i vinterfjellet. Haik med overnatting i snøhule. Teori og praksis om vinterfjellet. Påskebudskapet.

18.–23. mars.

Utsikten i Odda.

Kr. 1900,-. Gir Frifondstøtte.

Innen 21. februar.

Foto: KFUK-KFUM-speiderne

UNGDOMSTING

VIL DU LÆRE om aktuelle saker for KFUK-KFUM-speiderne og om hvordan du kan debattere disse? Vil du lære hvordan du kan være med på å påvirke organisasjonen vår? Vil du bli engasjert? Bli med på Ungdomsting!

DU FÅR LÆRE om hvordan KFUK-KFUM-speiderne er bygd opp og hvordan du kan bruke systemet for å nå fram med dine synspunkter. Du vil lære deg redskaper som du kan bruke i andre sammenhenger enn speideren, og du vil få et grunnlag til å bli mer engasjert i organisasjonen og i samfunnet. På ungdomsting får du oppleve mye moro og bli kjent med andre speidere fra hele landet. Hver krets kan sende to representanter som skal være valgt av kretsen, gjerne gjennom kretsens ungdomsting/patroljeførerting eller på et årsmøte.

 Ungdom som ønsker å lære om organisasjonsarbeid og hvordan de kan delta i organisasjonsdemokratiet. Du trenger ikke være patroljefører eller assistent for å delta. Født i '02-'00.

 Aktuelle saker for aldersgruppen og for organisasjonen diskuteres og debatteres på ulike måter. Inspirasjon til det lokale speiderarbeidet. Samfunnsengasjement, både lokalt og internasjonalt.

 11.–13. mars.

 Nordtangen.

 Kr. 1200,-. Gir Frifondstøtte.

 Via kretsen innen 11. februar. To representanter fra hver krets.

Foto: Harald Undheim

EKSPEDISJON VINTER

I PÅSKEN arrangeres ekspedisjon vinter! Her skal deltakerne på tur i vinterfjellet i flere dager. I løpet av ekspedisjonen vil de blant annet lære å avpasse proviant, å lage måltider ute og å slå leir. De vil hele tiden få tett oppfølging og god veiledning fra staben.

ETTER KURSET vil de være bedre rustet til å ta med patroljen på overnattingstur vinterstid.

HØRES DETTE UT som et kurs du kunne tenke deg å være med på? Kurset passer for alle som har vært på Vinter-Roland eller som har tilsvarende kunnskaper fra vinterfriluftsliv.

 For deg som har litt erfaring med ski og vinterfjellet fra før av, og som ønsker en litt utfordrende men først og fremst fin opplevelse i påskefjellet. Født i '00-'98.

 Opplevelseskurs med fire teltdøgn i vinterfjellet. Skred, proviant og overnatting.

 19.–23. mars.

 Finse, Hardangervidda.

 Kr. 1100,-. Gir Frifondstøtte.

 Innen 22. februar.

Foto: Eirik Svandal Bø

VINTERTRÅKK

FOR FJERDE GANG arrangeres Vintertråkk, denne gang blir det 4.–6. mars. Hvis du har vært med på Vintertråkk tidligere vet du hvor kjekt det kan være. Er det første gang i år har du noe å glede deg til. Ta med patroljen ut på tur samtidig som du samler poeng til Haikeligaen, og husk at overnattinger ute om vinteren gir deg ekstra mange poeng!

BEGYNN FORBEREDELSENE nå og gå på tur etter evne! Merker kan kjøpes i Speiderbutikken. PS: Husk å registrere turen på haikeligaen.no.

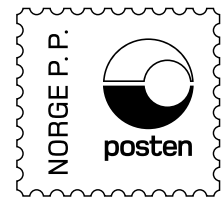
- Patroljer som vil gå på vinterhaik.
- 4.–6. mars
- Lokalt.

TENKEDAGEN

Tenkedagen feires hvert år den 22. februar. Dagen markerer at speiding er en verdensomspennende bevegelse. Hvert år fram mot tenkedagen sender tusenvis av speidere fra hele verden postkort til hverandre. For å være med på dette kan du registrere deg på mythinkingday.com. I 2016 er fokuset for tenkedagen «Connect». Vi blir invitert med til å tenke over og utforske tanker og relasjoner som vi har til oss selv, til andre, til WAGGGS og til verden!

Tenkedagsheftet med mange konkrete aktivitetsforslag finner du på worldthinkingday.org. Tenkedagsmerkene kjøper du fra WAGGGS sin nettbutikk. Velg de merkene som er spesiallaget for å passe til både gutter og jenter.

SPEIDERBUTIKKEN.NO

HAR DET DU TRENGER FOR ET AKTIVT SPEIDERLIV.

799,-

NÅ: ULLJAKKE
FRA WOOLPOWER®

80% merinoull med glidelås,
detaljer i turkis og brodert logo på brystet.
Nå kun kr. 799,- så lenge lageret rekker.

Kjøp på speiderbutikken.no
Akkurat nå har vi svært gode priser på all
kvalitetsull fra Ullmax® og Woolpower®.

**SPEIDER
BUTIKKEN**

HUSK AT NÅR DU HANDLER FRA VÅR EGEN NETTBUTIKK,
SPEIDERBUTIKKEN.NO,
GÅR HVER KRONE TILBAKE TIL KFUK-KFUM-SPEIDERNE.
SPEIDERBUTIKKEN.NO ER ALLTID ÅPEN!

FRA FEBRUAR 2016 ER VI KUN NETTBUTIKK.
TRENGER DU Å KONTAKTE OSS, ER VI TILGJENGELIGE PÅ
TELEFON ONSDAGER MELLOM KL. 9 OG 15 (UBETJENT
MELLOM KL. 11.30 OG 12.30). TELEFON: 22 99 15 70